

ความเห็นส่วนต้น
ของ นายวรวิทย์ กังคกิเทียม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๐/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๙/๒๕๖๑

วันที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรคสาม หรือไม่

บทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะกรรมการและศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความสงบของประชาชนโดยรวม

มาตรา ๔ ศักดิ์ครีความเป็นมุขย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอ กัน

มาตรา ๒๗ บุคคลย่อมเสมอ กันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างใดก็ตาม ในการดำเนินการ เช่น ชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม

ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

บุคคลผู้เป็นพ่อแม่ ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม

๒ พระราชบัญญัติบำเหน็จนำnaty ข้าราชการส่วนห้องถิน พ.ศ. ๒๕๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการส่วนห้องถิน” หมายความว่า ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาลและพนักงานตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการนี้

“ราชการส่วนห้องถิน” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการนี้

๓ พระราชบัญญัติบำเหน็จนำnaty ข้าราชการส่วนห้องถิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ข้าราชการส่วนห้องถิน” “ราชการส่วนห้องถิน” และ “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จนำnaty ข้าราชการส่วนห้องถิน พ.ศ. ๒๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้าราชการส่วนห้องถิน” หมายความว่า ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานเมืองพัทยา ตามกฎหมายว่าด้วยการนี้

“ราชการส่วนห้องถิน” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา ตามกฎหมายว่าด้วยการนี้

๔ พระราชบัญญัติบำเหน็จนำnaty ข้าราชการส่วนห้องถิน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ข้าราชการส่วนห้องถิน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จนำnaty ข้าราชการส่วนห้องถิน พ.ศ. ๒๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จนำnaty ข้าราชการส่วนห้องถิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการนี้ และพนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายจัดตั้งราชการท้องถิ่นอื่นเช่น แต่ไม่วรวมถึงข้าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านญาณข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านญาณข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมืองพัทยา องค์กรบริหารส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการนี้ และราชการส่วนท้องถิ่โนื่นอื่นตามที่มีกฎหมายจัดตั้งเช่น แต่ไม่วรวมถึงกรุงเทพมหานคร

๕ พระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบ้านญาณ พ.ศ. ๒๕๒๑

มาตรา ๕ ผู้ได้รับเบี้ยหวัดหรือมีสิทธิได้รับเบี้ยหวัด ผู้ได้รับบำนาญปกติ หรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือบำนาญพิเศษเพราเหตุพลาภ หรือทายาทผู้รับบำนาญพิเศษหรือบำนาญตกทอดไม่มีสิทธิได้รับ ช.ค.บ. ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เข้ารับราชการหรือกลับเข้ารับราชการ หรือเข้าทำงานหรือกลับเข้าทำงาน สังกัดราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น

๖ ข้อบังคับกระทรวงคลาให้มว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๘ ทหารซึ่งได้รับเบี้ยหวัดอยู่แล้ว ให้ดับเบี้ยหวัดในกรณีได้กรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๓) เข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่งมีสิทธิ จะได้รับบำเหน็จบ้านญาณตามกฎหมายว่าด้วยบ้านเจ็บบำนาญข้าราชการ

ความเห็น

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้ วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยรัฐพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ วรรคสาม และมาตรา ๕๐ หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่างคำได้ແเปลี่ยนกรณีที่ศาลจังหวัดสูงทัยจะใช้พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านญาณ

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓ และมาตรา ๔ บังคับแก่คดี เมื่อจำเลยได้โต้เย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือเย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้มาก่อน กรณีจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ วรรคสาม และมาตรา ๕๐ จึงรับไว้พิจารณาพิจฉัย

ประเด็นต่อมาไม่ว่าพระราชบัญญัติบាหนึ่งบ้านญาณข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบាหนึ่งบ้านญาณข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ขัดหรือเย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

พิเคราะห์แล้ว โดยที่มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบាหนึ่งบ้านญาณข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบាหนึ่งบ้านญาณข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ บัญญัตินิยามคำว่า “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานเมืองพัทยา ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ต่อมาพระราชบัญญัติบាหนึ่งบ้านญาณข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ บាหนึ่งบ้านญาณข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบាหนึ่งบ้านญาณ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้บัญญัตินิยามคำว่า “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ดังนั้น ในช่วงระยะเวลา ก่อนที่พระราชบัญญัติบាหนึ่งบ้านญาณ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ พนักงานส่วนตำบลยังไม่อยู่ในฐานะที่จะมีสิทธิได้รับบาหนึ่งบ้านญาณตามกฎหมายใด ๆ จึงยังคงมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยหวัดในช่วงระยะเวลาดังกล่าว แต่หลังจากวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติบाหนึ่งบ้านญาณข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับแล้ว จึงอยู่ในบังคับให้มีสิทธิได้รับเงินบាหนึ่งบ้านญาณย่อมไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดอีกต่อไป ทั้งนี้เป็นไปตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๓) ของข้อบังคับกระทรวงคลาโใหม่ว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กำหนดให้งดเบี้ยหวัดแก่ทหารซึ่งได้รับเบี้ยหวัดอยู่แล้ว ในกรณีเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่งมีสิทธิจะได้รับบាหนึ่งตามกฎหมายว่าด้วยบាหนึ่งบ้านญาณข้าราชการ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มีเจตนาณ์ให้การใช้อำนาจรัฐต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญของรัฐธรรมนูญ โดยบัญญัติให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความ公正ของประชาชนโดยรวม ซึ่งในการตракฎหมายที่เป็นไปตามหลักนิติธรรมต้องเป็นกฏหมายที่มีความแน่นอน ตามหลักการคุ้มครองความเชื่อถือหรือความไว้วางใจ โดยสิ่งของบุคคลที่มีต่อการใช้อำนาจรัฐ เพื่อเป็นหลักประกันมิให้รัฐใช้อำนาจตามอำเภอใจ และเพื่อให้บุคคลโดยทั่วไปมีสิทธิที่จะคาดหมายถึงผลทางกฎหมายที่เกิดจากการกระทำการของตน และสามารถตัดสินใจเลือกกำหนดวิธีชีวิตของตนเองได้ตามกฏหมาย และเป็นหลักประกันความมั่นคงแห่งนิติฐานะของบุคคลและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งส่งผลต่อการเคารพหรือความเชื่อถือศรัทธาในระบบกฏหมายอันส่งเสริมความศักดิ์ศิริของกฏหมายและทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยของสังคมโดยรวม สำหรับการตракฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ ว่าด้วยบททั่วไป โดยเป็นบทบัญญัติที่รับรองและให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บทบัญญัติตั้งกล่าวมิได้มีข้อความที่รับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ บทบัญญัติในเรื่องสิทธิเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว จึงมิใช่บทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่บุคคลที่จะโต้แย้งหรือกล่าวอ้างว่าบทบัญญัติแห่งกฏหมายได้ขัดหรือแย้ง

ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติอยู่ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยบุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฏหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฏหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า จำเลยเคยรับราชการในกองทัพเรือ และต่อมาได้ลาออกจากราชการ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จากนั้นได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ การที่จำเลยซึ่งเป็นพหารกของหนุนได้รับเงินเบี้ยหวัดแล้วต่อมาได้เข้ารับราชการเป็นพนักงานส่วนตำบลตามลำดับนั้น ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบ้านญี่ปุ่น

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๔ โดยพระราชบัญญัติบำเน็จนำาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้บัญญัตินิยามคำว่า “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการนี้ จึงเห็นได้ว่าก่อนหน้าที่จะมีการตราพระราชบัญญัติบำเน็จนำาญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ขึ้นใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ไม่มีสิทธิได้รับบำเน็จนำาญ ตามพระราชบัญญัติบำเน็จนำาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ จึงไม่ถือว่าเป็นกรณีเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่งมีสิทธิจะได้รับบำเน็จนำาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเน็จนำาญข้าราชการ ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๓) ของข้อบังคับกระทรวงคลาโภมว่าด้วยเงินเบี้ยหัวด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกระทั่งได้มีการตราพระราชบัญญัติบำเน็จนำาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเน็จนำาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ดังกล่าว ดังนั้น ในระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ซึ่งอยู่ในช่วงเวลา ก่อนที่พระราชบัญญัติบำเน็จนำาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับ จำเลยจึงยังคงมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยหัวดในช่วงระยะเวลาดังกล่าว แต่เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติบำเน็จนำาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับแล้วจำเลยย่อมอยู่ในบังคับให้มีสิทธิได้รับเงินบำเน็จนำาญจึงไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหัวดอีกต่อไป ทั้งนี้เป็นไปตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๓) ของข้อบังคับกระทรวงคลาโภมว่าด้วยเงินเบี้ยหัวด พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กำหนดให้ดูเบี้ยหัวดแก่ทหารซึ่งได้รับเบี้ยหัวดอยู่แล้วในกรณีเข้ารับราชการ ในตำแหน่งซึ่งมีสิทธิจะได้รับบำเน็จตามกฎหมายว่าด้วยบำเน็จนำาญข้าราชการ และกรมบัญชีกลางได้เรียกคืนเงินที่ผู้ร้องได้รับเกินสิทธิ คือ นับตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ จนเป็นวันที่พระราชบัญญัติบำเน็จนำาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับเป็นต้นมา เป็นจำนวนเงิน ๘๗๓,๖๓๙.๒๙ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินต้น ๘๗๓,๖๓๙.๒๙ บาท นับจากวันพ่องจนกว่าจำเลยจะชำระเสร็จ

การที่พระราชบัญญัติบำเน็จนำาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเน็จนำาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ในส่วนขององค์กรบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบลนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเพิ่มสิทธิให้กับบุคคลซึ่งเป็นพนักงานส่วนตำบล ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อให้สอดคล้องกับ

พระราชบัญญัติสถาบันและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ที่บัญญัติให้มีพนักงานส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งผลให้พนักงานส่วนตำบลมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ เช่นเดียวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น อัน บทบัญญัติดังกล่าวจึงมิได้มีลักษณะลิตรอนสิทธิ หากแต่เป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิและเสริมภาพเพื่อให้พนักงานส่วนตำบลมีความเสมอภาคในการรับบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น การกำหนดตอบแทนนิยามในไว้กฎหมายเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนแน่นอนในความหมายของถ้อยคำในบทบัญญัติของกฎหมายและสอดคล้องกับการตรากฎหมายที่กำหนดให้มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตพื้นที่ ดังนั้นบทบัญญัติของกฎหมายที่เป็นบทนิยามจึงไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลอันอาจขัดหรือแย่งรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

นอกจากนี้ จำนวนเงิน ๘๗๓,๖๓๙.๒๙ บาท ที่จำเลยถูกเรียกคืนนั้นก็เป็นเงินที่จำเลยรับไปเกินสิทธินับแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เป็นต้นมาไม่ได้เรียกคืนย้อนหลังไปจนถึงวันที่จำเลยถูกออกจากราชการกองทัพเรือ ดังนั้นเงินที่ถูกเรียกคืนจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้บุคคลใช้สิทธิที่มีอยู่ตามกฎหมายซ้ำซ้อนกัน กล่าวคือ เมื่อพิจารณาบทนิยามและความหมายของ “บำเหน็จบำนาญ” แล้วหมายถึงเงินที่จ่ายเพื่อตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาแล้วไม่ว่าจะเป็นการจ่ายเงินครั้งเดียวหรือจ่ายรายเดือน อีกทั้ง เงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เงินเบี้ยหวัด เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (เงิน ช.ค.บ.) รวมทั้งเงินบำเหน็จดำรงชีพ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ถือว่าเป็นเงินงบประมาณที่อยู่ในหมวดของงบประมาณรายจ่ายส่วนกลาง กล่าวคือ อยู่ในส่วนของ “เงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ” จึงเห็นได้ว่า เงินเบี้ยหวัด เงินบำนาญ เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (เงิน ช.ค.บ.) และเงินบำเหน็จดำรงชีพ ที่จำเลยได้รับจากการถูกจ้างจากราชการทั้งหมด แต่เงินบำเหน็จบำนาญที่จะได้รับในอนาคตตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเป็นเงินจากงบประมาณประเภทเดียวกัน คือ เงินจากรายจ่ายงบกลางในส่วนของเงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ การที่พระราชบัญญัติการเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) กำหนดให้ผู้ได้รับเบี้ยหวัดหรือผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัด ไม่มีสิทธิได้รับบำนาญตามปกติ และเงิน ช.ค.บ. กรณีกลับเข้ารับราชการ และข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๓) ให้คงเบี้ยหวัดกรณีทหารซึ่งได้รับเบี้ยหวัดอยู่แล้วเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่งมีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญ ก็เพื่อไม่ให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลางในหมวดหรือประเภทของเงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมายซ้ำซ้อนกัน ประกอบกับ

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๓) ที่บัญญัติให้ งดเบี้ยหวัดในกรณีเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่งมีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วย บำเหน็จบำนาญข้าราชการด้วย พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นการเพิ่มสิทธิให้ข้าราชการซึ่งมีสถานะเป็นพนักงานส่วนตำบลและอยู่ในสังกัด องค์กรบริหารส่วนตำบลทุกคนมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญนั้นเอง ดังนั้น แม้ว่าสิทธิในการได้รับเงิน เบี้ยหวัด เงินบำนาญ เงินช.ค.บ. และเงินบำเหน็จดำรงชีพ จะเกิดขึ้นและดำรงอยู่ก่อนที่พระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ และมาตรา ๔ ใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อจำเลยเป็นบุคคลซึ่งมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายและส่งผลให้ถูกงดเงินเบี้ยหวัดของทหาร การเรียกให้คืนเงินดังกล่าวจึงมิได้เกิดจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีจึงมิได้เป็นการกระทำหรือลิดรอนสิทธิของจำเลย มิได้บัดหรือเยี่ยงกับหลักนิติธรรม และมิได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่บัดหรือเยี่ยงต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ